

BÁLINT RÓBERT ZOLTÁN

A REMÉNYSÉG LELKE

ÚJÉVI BESZÉD

„Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, hanem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” (2Tim 1,7)

Kedves Testvéreim!

Újévi gondolatokkal jöttem ma ide, hogy köszöntsem az előttünk álló esztendő-t és köszöntselek benneteket is. Mindjárt beszédem kezdetén hadd hívjam segítségül Nagy Lászlót, aki Adjon az Isten című versének soraiban, úgy érzem, mindent megfogalmaz, amit ember így év kezdetén kívánhat barátai, ismerősei, rokonai és természetesen a maga számára is:

Adjon az Isten	kérdésre választ
szerencsét,	ő küldjön,
szerelmet, forró	hogyan hitem széjjel
kemencét,	ne dűljön,
üres vékámba	adjon az Isten
gabonát,	fényeket,
árva kezembe	temető helyett
parolát,	életet –
lámpámba lángot,	nekem a kérés
ne kelljen	nagy szégyen,
korán az ágyra	adjon úgyis, ha
hevernem,	nem kérem.

Igen, úgy érzem, e könnyed dallamú s mégis oly mély versben megfogalmazódik minden emberi vágyunk, kívánságunk.

Új év. Janus-arcú ünnep: múltba tekint és előre néz. Már így szokás ilyenkor. először számot vetni, aztán terveket szöni.

Most hadd kezdjük az elsővel, pillantsunk egy kissé a múltba, vessük tekintetünket az elmúlt évre. Ha emberi, személyes arcát nézem, önnön életünk történéseit, örömeit és gyötrődéseit, sok mindentről szólhatnék, hisz sok mindent látok. Látok benne magányt, elhagyatottságot, hallom a távolra szakadtakért el-

mondott ima hangjait, látom a lélek magára-maradottságát, annak minden gyöt-rődésével. De látok benne örömet is: az egymásra találás örömét, a messziről ha-zaérkezettek átölelésének örömét, a barátira találás örömét. És mind-mind valós. Aztán látom a küzdelmet a mindennapiért, ahogy az anya, az apa teszi egymás-mellé legjobb tehetségét, keserű verejtékét, és látom az édesen alvó unoka, gyer-mek arcát is, kinek nyugodt álmát meghozza a küzdés, az áldozat. Látok nem-törődömséget és odaadást, békességet és torzsalkodást, fellángolást és csalódást, és sorolhatnám tovább a velünk történtek, az általunk átéltek lajstromát. Beszél-hetnék örömről és bánatról a végtelenségig, de ha mérlegre kellene tennem, nem tudom merre billenne el annak serpenyője. Csak azt tudom, hogy ilyen számve-tés után a jövő esztendőre nézve kétféle gondolat fogalmazódik meg lelkünkben. Az egyik így hangzik: Add Istenem, hogy a következő jobb legyen. A másik va-lahogy így: Csak rosszabb ne legyen.

Kétféle ember, kétféle válasz, kétféle hangulat. Az elsőben a bizalom, a re-mény sugara világlik, a másodikban a félelem, a reménytelenség és lemondás só-hajt fel. Melyiknek van igaza?

Mai beszédem alap gondolatát Pál apostolnak a Timóteushoz írott második leveléből választottam: „Mert nem a félelemnek lelkét adta nekünk az Isten, ha-nem az erő, a szeretet és a józanság lelkét.” Újesztendő kezdetén ennél nagyobb biztatása a holnapba vetett reménységnek nem is hangozhatna felénk. Nem a fé-lelemnek lelkét adta nekünk az Isten... A reménytelenség forrása legtöbbször a félelem. A félelem meg tudja bénítani az ember lelkét, össze tudja törni álmait, bizakodását. De kiben van félelem:

Az olyan emberben, aki nem bízik a saját képességeiben, akaratában. Az olyan emberben, aki nem bízik az emberek jóindulatában. És félelem van az olyan emberben is, aki nem bízik Isten gondviselő szeretetében. A félelem te-hát legtöbbször a bizalmatlanságból fakad. S akinek lelkén elhatalmaskodik, az a jövő felé is bizalmatlanul tekint. Pedig Isten nem a félelem, hanem az erő lelkét adta nekünk, figyelmeztet az apostol.

1. Vajon mit jelent ez? Először fizikai erőt, hogy reggel nekilódulhassunk a mindennapok gondjainak, nyakunkba véve a küzdés igáját. Erőt, hogy meg-ragadhatjuk a munka eszközének nyelét, megkeresve a mindennapi betevőt a magunk és családunk számára. És jelenti a lelki erő ajándékát is, az álmok valóra váltásáért, a kudarcokon való felülkerekedésért. Áldott ajándék ez. És Isten az elmúlt évben megadta nekünk ezt az erőt, akár az egyházközség életét és meg-valósításait vizsgálom, akár személyes életünket nézem. Igaz, ez utóbbi esetében sokszor nagyok voltak a megpróbáltatások, mégis adjunk hálát Istennek, hogy mindannyiszor sikerült felülkerekednünk, erőt gyűjtenünk akár arra, hogy tér-

dig lejárjuk a lábunk a mindennapi megélhetésért, akár arra, hogy imával és hitel emelkedtünk fel újra és újra a megpróbáltatások visszahúzó örvényéből. Bennünk volt az erő lelke.

2. Isten a szeretet lelkét is nekünk adta. A szeretetről nem kell sokat beszélnem, hisz mindannyian ismerjük annak jótékony hatalmát: A szeretet összeköti az embereket, belőle együttérzés és törődés fakad. Hogy mennyire fontos ez, tudják azok, akiknek baráti támogatásra, rokoni jó szóra volt szükségük, biztatásra és vigasztalásra. Mikor ilyen segítség jött – és valahonnan mindig jött –, hálát tudunk adni Istennek, hogy embertársainkba a szeretet lelkét adta. És bármennyit is csalódtunk volna, ilyenkor újból sikerült visszanyernünk embertársainkban megrendült bizalmunkat.

3. Végül Isten a józanság lelkét is nekünk adta – figyelmeztet minket az apostol. Félelmünk másik oka, hogy nem tudjuk magunkat elég bizalommal Isten gondviselésére bízni. Sokszor véljük úgy, hogy Isten nincs mellettünk, hisz hiába könyörgünk, nem tesz csodát, nem rengeti meg a földet, hogy igazságunk fényre jusson, vagy azért, mert a minket ért baj nem múlik el egy csapásra. Hisz legtöbbször csak a megpróbáltatások idején fordulunk Istenhez. S ilyenkor követeljük, hogy mutassa meg magát. Nem véve észre, hogy gondviselése mindig ott volt mellettünk: ő adta az erő lelkét és ő adta a szeretet lelkét is. Nekünk ezen ajándékait megköszönve kell bízunk benne, hisz a mindenható, de törvényeivel ellenkezőt sosem cselekvő szerető Atyát nem a csodákban, hanem a mindennapi élet megvalósításban kell keresnünk és megtalálnunk.

Mindezek után tekintsünk az új esztendő felé. Nem szentelek neki túl sok gondolatot, hisz megvalósításaiban, sikereiben vagy kudarcaiban még ismeretlen mindannyiunk előtt, csak az apostol szavaiból kicsendülő biztatás hatására fogalmazom meg: Add Istenem, hogy emez előttünk álló jobb legyen! Mert hiszem, hogy van remény. Isten nem a félelem lelkét adta nekünk, s ha megfelelő fohással s bizakodó lélekkel indulunk neki az új évnek, én hiszem, hogy Isten ad erőt arra, hogy üres vékánkat megtöltsük, ad szeretetet, hogy egymásra örömmel nézhessünk, egymáshoz szépen szólhassunk, s felhozza napját a gondviselésére szorultakra, minden kérés nélkül is. Ámen.

SZÁSZ FERENC

MEGBOTRÁNKOZÁS

„Jaj a világnak a botránkozások miatt! Mert szükséges, hogy botránkozások történjenek, de jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat.” (Mt 18,7)

Ha valaki most megkérdezné tőlünk, mi volt az elmúlt hét legjelentősebb vagy legnevezetesebb, legfigyelemreméltóbb eseménye a nagyvilágban vagy szűkebb pátriánkban, közvetlen környezetünkben – akár az egyházközségben is –, meg vagyok győződve afelől, hogy nehezen tudnánk válaszolni neki.

Magamnak tettem hát fel a kérdést: mi jellemzi a változó eseményeket világonkban, van-e bennük valami közös jegy, s hamar megtaláltam a választ: van. Nem telik el olyan hét, nap vagy épp óra, hogy valaki, valami meg ne botránkozzatna minket, ahogyan bizonyára ugyanilyen gyakorisággal mi is megbotránkoztatunk másokat, sokszor úgy, hogy észre sem vesszük, szavainkkal, tetteinkkel, viselkedésünkkel.

Nem vagyunk különbek másoknál. Annak idején hasonló sorsra jutott Sütő András a *Csillag a máglyán* című drámájáért, amely „túl unitáriussá” sikeredett a Kálvin–Szervét ellentétpárban. Vagy mi sem bántunk éppen kesztyűs kézzel Páskándi Gézával a *Vendégség* című drámájáért, amelynek főhőse ugyan Dávid Ferenc, de tárgya a mindenkori árulás. Nem kell csodálkoznunk: a nagyvilágban is rejtőzködnek költők, írók, akikre a vallási fanatizmus kimondta a halálos ítéletet, s azt hiszem, hiába kapnak Nobel-díjat, soha többé nem érezhetik magukat úgy biztonságban, mint a botránkozás előtt.

Én irodalmi példákat használtam, de bárki felsorolhat száz és száz esetet szűkebb környezete mindennapi életéből, amelyek fényesen igazolják Jézust: „jaj annak az embernek, aki megbotránkoztat”, aki kiváltja környezete vagy a nagyvilág megütközését, neheztelését, virulens haragját, bosszúszomjas ítélkezését, akár halálra ítéltetését is. A történelemről ne is beszéljünk: ezrével hozhatnánk példákat fel arra, hogy az emberiség történelme részben a megbotránkoztatások sorozata is.

Ezért teszem fel nagyon halkán magamnak a kérdést, Jézushoz fordulva: valóban, ha ennyi bajt okoznak, szükséges-e, hogy botránkozások történjenek? Vagy arra kellene törekednünk, hogy ilyenek ne forduljanak elő? Úgy érzem, a botránkozás azért is „megér egy misét”, mert ilyenek mindig voltak, és meg va-